

ปัญหาของหลักเกณฑ์การฟ้องคดีล้มละลายภายหลังการแพร่ระบาดของ ของโรคโควิด 19

Problem on Provisions to Sue Bankruptcy Case after the Spreading of Covid-19

กฤษฎา อภินวาวรกุล¹
Krisda Apinawatawornkul¹

บทคัดย่อ

การแพร่ระบาดของโรคโควิด (COVID 19) ย่อมส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันและในอนาคตภายหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) อันจะส่งผลโดยตรงต่อประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญทำให้การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกที่หดตัวลงเนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจของโลกที่ชะลอตัวจากปัจจัยในข้างต้นอาจทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอันจะนำไปสู่การตกเป็นบุคคลผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวจำนวนมาก กฎหมายล้มละลายในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการหนี้สินเองมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลายที่เคร่งครัด ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทของสภาพเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต บทความวิชาการเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการของรัฐด้านเศรษฐกิจในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ในเรื่องของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลาย และ

¹ ผศ.คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

¹ Asst.Prof., Faculty of Law, Thaksin University, Songkhla, 90000, Thailand

แนวทางในการจัดการหนี้สินที่เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารในเรื่องมาตรการของรัฐด้านเศรษฐกิจในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) และพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483

ซึ่งจากการศึกษามีข้อเสนอแนะให้มีการเปิดโอกาสให้ลูกหนี้สามารถร้องขอให้ตนตกเป็นบุคคลล้มละลายได้เองและเพิ่มมาตรการบรรเทาหนี้ลูกหนี้ เช่นเดียวกับกฎหมายล้มละลายของสหราชอาณาจักร

คำสำคัญ : ล้มละลาย เศรษฐกิจ โควิด19

Abstract

The spreading of COVID 19 affects to economic at the present and in the future which directly affects the citizens. This importantly causes decreased domestic consumption and export. Moreover, this may lead to the economic crisis of many insolvents. Bankruptcy law, as an important measure to manage the debts, has the strict provisions and conditions to sue the case which is not inconsistent with the economic situation in the future. This academic article aims to study the economic measures of the state in the spreading situation of COVID-19, Bankruptcy Act, B.E. 2483 issuing of the provisions and conditions to sue the bankruptcy case, and suggesting the solution to manage the debts properly to the economy after the spreading of COVID-19 by reviewing the documents relating the economic measures of the state and Bankruptcy Act, B.E. 2483.

According to the study, it is suggested to let the debtor requiring to be the bankrupt person by themselves and to add the measure of debt relief as same as the bankrupt law of the United Kingdom.

Keywords : Bankrupt, Economy, Covid19

บทนำ

โรคโควิด 19 (COVID 19) มีที่มาจากไวรัสตระกูลโคโรนาซึ่งเป็นไวรัสที่พบได้ในทั้งคนและสัตว์อันเป็นสาเหตุทำให้เจ็บป่วยในโรคต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโรคหัดธรรมดา โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS) โรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง (SARS) โดยเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ซึ่งเป็นต้นตอของโรคโควิด 19 (COVID 19) นั้นมีระยะการฟักตัวของโรคประมาณ 1 ถึง 14 วัน การแพร่ระบาดของโรคชนิดนี้สามารถแพร่จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งผ่านฝอยละอองที่ออกจากปากหรือจมูกของผู้ที่ติดเชื้อ และเมื่อมีการไอ จามหรือหายใจฝอยละอองจะตกสู่วัตถุต่างๆ หากมีการสัมผัสวัตถุต่างๆ เหล่านั้นแล้วนำมาจับตา จมูกหรือปากก็อาจทำให้ได้รับเชื้อดังกล่าวและป่วยเป็นโรคโควิด 19 (COVID 19) ได้[1]

เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) สามารถแพร่ระบาดได้ง่ายจึงทำให้มีการแพร่ระบาดสู่คนเป็นวงกว้างโดยมีประเทศที่พบผู้ติดเชื้อถึง 210 ประเทศ กับอีก 2 เขตปกครองพิเศษ ทั้งนี้ได้มีการพบผู้ติดเชื้อเป็นจำนวนร้อยละ 0.031 เปรียบเทียบกับประชากรโลกและมีผู้เสียชีวิตคิดเป็นร้อยละ 6.90 เปรียบเทียบกับจำนวนผู้ป่วยโรคโควิด 19 (COVID 19) รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1 สถิติผู้ติดเชื้อโควิด 19 (COVID 19) ทั่วโลก[2]

ตารางที่ 1 สถิติผู้ติดเชื้อโควิด 19 (COVID 19) ทั่วโลก

จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลก (คน)	อยู่ระหว่างการรักษา (คน)	จำนวนผู้รักษาหาย (คน)	จำนวนผู้ตาย (คน)
8,765,474	ทั่วไป 3,825,976 วิกฤต 54,799	4,422,011	462,688

ส่วนประเทศไทยได้พบผู้ป่วยโรคโควิด 19 (COVID 19) รายแรกเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2563 และได้พบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นและกระจายตัวมายังจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต นนทบุรี สงขลา เชียงใหม่ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2 สถิติผู้ติดเชื้อโควิด 19 (COVID 19) ในประเทศไทย[3] รัฐบาลไทยจึงได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ซึ่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่

26 มีนาคม 2563 จนถึงวันที่ 30 เมษายน 2563 และได้ออกมาตรการเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) เช่น ห้ามประชาชนเข้าไปในพื้นที่หรือสถานที่ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการติดต่อเชื้อโรคโควิด 19 (COVID 19) การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค อาทิ สนามมวย สถานบันเทิง ห้างสรรพสินค้า ห้ามชุมนุม ห้ามบุคคลใดที่วราชอาณาจักรออกนอกเคหสถาน ระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น. ของวันรุ่งขึ้น และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเป็นความผิดพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 ซึ่งมีโทษทางอาญา ทั้งนี้จากมาตรการต่างๆ ที่กำหนดเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบโดยตรงต่อการทำมาหาได้ของประชาชนโดยทั่วไปและเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ตารางที่ 2 สถิติผู้ติดเชื้อโควิด 19 (COVID 19) ในประเทศไทย

จำนวนผู้ติดเชื้อ ในประเทศไทย (คน)	อยู่ระหว่างการรักษา (คน)	จำนวนผู้รักษาหาย (คน)	จำนวนผู้ตาย (คน)
3,148	ทั่วไป 76 วิกฤต -	3,014	58

อีกทั้งเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2562 ประเทศจีนได้รายงานต่อองค์การอนามัยโลก (WHO) อย่างเป็นทางการว่าได้มีการพบผู้ป่วยโรคปอดอักเสบจากการติดเชื้อไวรัส ลีกลับจำนวนมากในเมืองอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ซึ่งต่อมาได้รับการตั้งชื่อในภายหลังว่าโรคโควิด 19 (COVID 19) ต่อมาในวันที่ 24 มกราคม 2563 รัฐบาลจีนได้ประกาศปิดเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ อันเป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การคมนาคมในภาคกลางของประเทศจีน และได้ทยอยปิดเมืองข้างเคียงอีกถึง 13 เมือง[4]รวมถึงออกคำสั่งให้บริษัทนำเที่ยวหยุดดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวหยุดขายผลิตภัณฑ์ตั๋วเครื่องบินและโรงแรมเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว[5] โดยผลจากการออกคำสั่งดังกล่าวของรัฐบาลจีนส่งผลโดยตรงต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยทันทีเนื่องจากการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนทำให้ประเทศไทยขาดรายได้เฉพาะในส่วนนี้เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า 5 หมื่นล้านบาทรายละเอียดยปรากฏตามตารางที่ 3 และตารางที่ 4 สถิติจำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีน ช่วงเดือนมกราคม 2563 ถึงเมษายน 2563[6]

ตารางที่ 3 สถิติจำนวนจากนักท่องเที่ยวชาวจีน ช่วงเดือนมกราคม 2563 ถึงเมษายน 2563

ปี (พ.ศ.)	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีน (คน)	ร้อยละการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนในช่วง เวลาเดียวกัน
2562	2,134,593	- 68.96 %
2563	1,247,564	

ตารางที่ 4 สถิติรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีน ช่วงเดือนมกราคม 2563 ถึงกุมภาพันธ์ 2563

ปี (พ.ศ.)	จำนวนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีน (บาท)	ร้อยละการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของ จำนวนรายได้จากนักท่องเที่ยว ชาวจีนในช่วงเวลาเดียวกัน
2562	200,411.95	- 71.46%
2563	57,199.58	

นอกจากจำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนจะลดลงแล้ว การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) ที่ขยายวงกว้างขึ้นทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเกือบทุกสัญชาติหดตัว การส่งออกที่ไม่รวมทองคำหดตัวต่อเนื่องโดยเฉพาะการส่งออกไปยังประเทศจีนในหมวดสินค้าเกษตร ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ แม้การบริโภคภาคเอกชนมีการขยายตัวอยู่บ้างแต่หากพิจารณารายละเอียดแล้วจะพบว่าเป็นการขยายตัวจากการเร่งซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น ส่วนการบริโภคด้านอื่นๆ หดตัวแทบทั้งหมดโดยเฉพาะในหมวดด้านการบริการ[7]และหากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) ยังไม่สามารถควบคุมได้ในระยะเวลานานสันก็อาจส่งผลเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างมหาศาล

จากสถานการณ์ที่กล่าวมาในข้างต้นภาครัฐมีเครื่องมือที่ใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจอยู่ 2 ชนิด ได้แก่การกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้นโยบายทางการเงิน และการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้นโยบายทางการคลัง

ด้านนโยบายทางการเงินเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563 ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ได้มีการประชุมนัดพิเศษเพื่อประเมิน

ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) ต่อแนวโน้มเศรษฐกิจและกลไกการทำงานของตลาดการเงินของประเทศไทย โดยเห็นว่าการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวในระยะข้างหน้ารุนแรงกว่าที่คาดไว้เดิม และจะใช้ระยะเวลาอีกระยะหนึ่งกว่าที่จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ซึ่งจะส่งผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจไทย คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.25 ต่อปี จากร้อยละ 1.00 เป็นร้อยละ 0.75 โดยให้มีผลในวันที่ 23 มีนาคม 2563 เพื่อลดภาระดอกเบี้ยของลูกหนี้ บรรเทาปัญหาสภาพคล่องในตลาดเงิน อันจะเป็นการลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะธุรกิจ SMEs และประชาชนโดยทั่วไป[8]

ในด้านนโยบายการคลัง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 เห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงกระทรวงการคลังจัดทำมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) ทั้งในรูปแบบของการเพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน เช่น มาตรการสนับสนุนเงินคนละ 5,000 บาท แก่ลูกจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว อาชีพที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคมจากการปิดที่เสี่ยงต่อการระบาดชั่วคราว มาตรการสินเชื่อพิเศษ 50,000 บาทต่อราย รวมวงเงินทั้งสิ้น 20,000 ล้านบาท รูปแบบของการลดภาระต่าง ๆ ของประชาชน เช่น การขยายระยะเวลาในการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาออกไปถึงเดือนสิงหาคม เพิ่มวงเงินที่สามารถลดหย่อนภาษีในส่วนของเบี้ยประกันสุขภาพจาก 15,000 เป็น 25,000 บาท เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้รัฐบาลได้มีความพยายามในการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านกระบวนการในข้างต้นเพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) แต่การจะขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับประเทศไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยทั้ง 4 ประการที่สอดคล้องกันดังนี้ 1) การบริโภคภายในประเทศ 2) การใช้จ่ายของภาครัฐ 3) การลงทุนภาคธุรกิจ 4) ผลสุทธิของการค้าระหว่างประเทศ

ซึ่งจากสถานการณ์ในปัจจุบันแม้จะมีการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐอยู่บ้าง แต่การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกที่หดตัวลงตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ย่อมทำให้นักลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศขาดความเชื่อมั่นในด้านการลงทุนจึงอาจทำให้การลงทุนภาคธุรกิจมีน้อยลง อันเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้

ไม่อาจขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้จนนำไปสู่ปัญหาเรื่องหนี้สินของประชาชนโดยทั่วไปในอนาคต ดังนั้นการบริหารจัดการหนี้ในระยะข้างหน้าจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรคำนึงถึง กฎหมายล้มละลายเป็นกฎหมายที่สำคัญฉบับหนึ่งในการบริหารจัดการหนี้ในสภาวะที่ลูกหนี้ตกเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว อย่างก็ดีต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของบริบทกฎหมายล้มละลายในเรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการฟ้องคดีล้มละลายต่อสภาวะเศรษฐกิจในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษามาตรการของรัฐด้านเศรษฐกิจในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) และพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ในเรื่องของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลาย
2. เพื่อเสนอแนวทางในการจัดการหนี้สินที่เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19

ระเบียบวิธีการศึกษา

บทความเรื่องนี้เป็นการศึกษาเอกสารจากมาตรการของรัฐด้านเศรษฐกิจในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) และพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ในเรื่องของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลาย

ผลการศึกษา

ปัญหาสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและในอนาคตภายหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) ย่อมส่งผลโดยตรงต่อประชาชนโดยทั่วไป โดยเฉพาะในแง่ของผู้ประกอบการที่มีกลุ่มลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยว เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติลดลงอันเป็นผลพวงจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) ที่ได้แพร่ระบาดไปทั่วโลก รวมถึงการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกที่หดตัวลงเนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจของโลกที่ชะลอตัว

ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เองอาจทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอันจะนำไปสู่การเป็นบุคคลผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวจำนวนมาก กฎหมายล้มละลายเป็นกฎหมายที่มีลักษณะการเข้าแก้ไขปัญหาทางสังคม[9]และในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการหนี้สินย่อมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและอนาคต แต่เนื่องจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการเข้าสู่กระบวนการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 เป็นเงื่อนไขที่ได้กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงพื้นฐานสภาวะเศรษฐกิจยามปกติจึงอาจเป็นอุปสรรคต่อการนำกฎหมายดังกล่าวมาใช้ในการบริหารจัดการหนี้สินภายหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อันมีบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจเป็นจำนวนมากกว่าปกติ

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 สามารถจำแนกมาตรการที่ใช้ในการบริหารจัดการหนี้สินในสภาวะที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว 3 มาตรการดังนี้

- 1) การฟ้องขอให้ล้มละลาย
- 2) การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้
- 3) การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในการนี้ผู้เขียนจะขอกล่าวถึงเฉพาะในส่วนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการฟ้องคดีล้มละลายทั้งการฟ้องล้มละลายของเจ้าหนี้มีประกันและเจ้าหนี้ไม่มีประกัน โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายล้มละลายของสหราชอาณาจักร (Insolvency Act 1986)

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลาย

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการฟ้องคดีล้มละลายโดยจำแนกประเภทการฟ้องคดีล้มละลายตามสถานะของเจ้าหนี้กล่าวคือ 1) การฟ้องคดีล้มละลายของเจ้าหนี้ไม่มีประกัน 2) การฟ้องล้มละลายของเจ้าหนี้มีประกัน

ซึ่งการฟ้องคดีของเจ้าหนี้ในแต่ละประเภทกฎหมายล้มละลายได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการฟ้องคดีไว้แตกต่างกัน

การพิจารณาว่าเจ้านีรายใดคือเจ้านี่ที่มีประกันนั้นพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ได้กำหนดนิยามของเจ้านี่ที่มีประกันไว้โดยเฉพาะ[10]ซึ่งมีหลักเกณฑ์ การพิจารณาดังนี้ [11]

ก) เจ้านี่ต้องเป็นผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ กล่าวคือ เจ้านี่รายนั้น ต้องมีสิทธิที่จะบังคับชำระหนี้แก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนเจ้านี่รายอื่น

ข) สิทธิของเจ้านี่ที่มีต่อทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม ก) นั้นต้องเป็นสิทธิในทาง จำนอง จำน่า สิทธิยึดหน่วงหรือเจ้านี่บุริมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ รวมถึงเจ้านี่ตามกฎหมายอื่นให้ถือว่าเป็นเจ้านี่ที่มีประกัน

1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลายของเจ้านี่ไม่มีประกัน

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข การฟ้องคดีล้มละลายของเจ้านี่ไม่มีประกันไว้ดังนี้[12]

ก) ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว กล่าวคือ ลูกหนี้ตกอยู่ในสถานะเป็นผู้มีหนี้สิน มากกว่าทรัพย์สินหรืออาจกล่าวได้ว่าลูกหนี้ไม่สามารถจัดการชำระหนี้ให้แก่เจ้านี่ ทั้งหลายที่ตนมีครบถ้วนแม้จะได้จำหน่ายทรัพย์สินของตนทั้งหมดแล้วก็ตาม [13] แต่เนื่องจากการสืบให้ปรากฏว่าลูกหนี้เป็นบุคคลผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวเป็นเรื่องยาก เพราะเจ้านี่ผู้เป็นโจทก์ต้องทราบถึงสถานะทางการเงินและทรัพย์สินของลูกหนี้ อย่างถ่องแท้พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 จึงได้กำหนดบทสันนิษฐานว่า หากมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้เกิดขึ้นให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้มีหนี้สิน ล้นพ้นตัว เช่น ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินหรือสิทธิจัดการทรัพย์สินของตนให้แก่บุคคล อื่นเพื่อประโยชน์แห่งเจ้านี่ทั้งหลายของตน ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอก ราชอาณาจักร ลูกหนี้โอนหรือส่งมอบทรัพย์สินของตนไปโดยการแสดงเจตนาหลง หรือโดยการฉ้อฉล ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร ยอมตนให้ต้อง คำพิพากษาซึ่งบังคับให้ชำระเงินซึ่งตนไม่ควรต้องชำระ ถูกยึดทรัพย์ตามกฎหมายบังคับ คดี หรือไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้หรือแถลงต่อศาล ในคดีใด ๆ ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้[14]

ข) ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้านี่ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลาย คนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้านี่

ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาทกล่าวคือ ลูกหนี้ต้องเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนหนึ่งล้านบาทหรือมากกว่านั้นสำหรับกรณีลูกหนี้เป็นบุคคลธรรมดาหรือสองล้านบาทหรือมากกว่านั้นสำหรับกรณีที่ลูกหนี้เป็นนิติบุคคล ทั้งนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์นั้นจะเป็นเจ้าหนี้รายเดียวหรือเป็นเจ้าหนี้หลายรายรวมกันก็ได้ [15]

ค) หนี้ที่นำมาฟ้องในคดีล้มละลายนั้นต้องเป็นหนี้ที่อาจกำหนดจำนวนเงินได้โดยแน่นอนไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตามคำว่า “หนี้ที่อาจกำหนดจำนวนเงินได้โดยแน่นอน” หมายถึงหนี้ที่อาจคำนวณได้แน่นอน ณ วันที่ฟ้องล้มละลาย [16] เช่น หนี้จากการผิดสัญญากู้ยืมเงินสัญญาเช่าทรัพย์สินสัญญาซื้อขาย

ส่วนหนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนเงินได้แน่นอนเช่นหนี้ค่าเสียหายจากการละเมิด ค่าเสียหายจากการผิดสัญญา หนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนเงินได้แน่นอนอาจทำให้เป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้แน่นอนโดยการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้ศาลพิพากษาจำนวนหนี้ หรือการทำสัญญาประนีประนอมยอมความเพื่อให้มูลหนี้เดิมระงับและผูกพันตามมูลหนี้ใหม่ตามที่ได้ตกลงในสัญญา แต่อย่างไรก็ดีแม้หนี้บางอย่างจะเป็นหนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนเงินได้แน่นอน แต่อาจคำนวณได้ความเป็นจริงว่ามีมูลค่าไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาทสำหรับลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือสองล้านบาทสำหรับลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคล เช่น ลูกหนี้ขับรถประมาทไปเฉี่ยวชนทำให้บ้านของผู้อื่นเสียหายไปทั้งหลัง ก็สามารถนำมูลหนี้ดังกล่าวมาฟ้องให้ลูกหนี้ล้มละลายได้ทันทีโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีแพ่งเพื่อให้ศาลพิพากษาหรือทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันก่อน[17]

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลายของเจ้าหนี้มีประกัน

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการฟ้องคดีล้มละลายของเจ้าหนี้มีประกันไว้โดยนำหลักการฟ้องคดีล้มละลายของเจ้าหนี้ไม่มีประกันมาใช้และยังได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลายของเจ้าหนี้มีประกันเพิ่มเติมไว้อีกสองประการดังนี้ [18]

ก) มิได้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้บังคับการชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้
ตกเกินกว่าตัวทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน กล่าวคือ หากเจ้าหนี้มีประกันทั่วไปมิได้
มีข้อตกลงว่าจะไม่บังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าทรัพย์สินที่เป็น
หลักประกัน เจ้าหนี้นี้ย่อมสามารถนำมูลหนี้ขึ้นมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ เว้นแต่
กรณีของเจ้าหนี้จำนอง ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้ผู้รับจำนองห้ามบังคับชำระหนี้
เอาแก่ทรัพย์สินของผู้จำนองเกินกว่าทรัพย์สินที่ผู้จำนองนำมาเป็นประกันการชำระหนี้
[19-20] ดังนั้นหากเจ้าหนี้จำนองมิได้ตกลงยกเว้นบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ดังกล่าวก็ไม่สามารถนำมูลหนี้ขึ้นมาฟ้องเป็นคดีล้มละลายได้

ข) เจ้าหนี้ต้องกล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะยอมสละหลักประกัน
เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้องซึ่งเมื่อหักกับ
จำนวนหนี้ของตนแล้ว เงินยังขาดอยู่สำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นจำนวน
ไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลาย
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ผู้เขียนเห็นว่าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าว
ยังขาดความเหมาะสมกับบริบทสภาพเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาด
ของโรคโควิด 19 (COVID 19) ดังนี้

ประการแรก พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 กำหนดหลักเกณฑ์
การฟ้องคดีล้มละลายโดยให้สิทธิเจ้าหนี้เป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีล้มละลายได้แต่เพียง
ฝ่ายเดียว ซึ่งการให้สิทธิเจ้าหนี้ในการฟ้องล้มละลายแต่เพียงฝ่ายเดียวนั้นอาจจะ
ก็ให้เกิดความเสียหายแก่ตัวลูกหนี้ได้เพราะโดยสภาพบุคคลผู้มียอดหนี้สินล้นพ้นตัวมัก
จะมีเจ้าหนี้หลายราย และการให้สิทธิเจ้าหนี้ในการฟ้องคดีได้ฝ่ายเดียวนั้นอาจทำให้
ลูกหนี้ถูกฟ้องเป็นคดีล้มละลายในช่วงเวลาเดียวกันหลายคดี อันจะทำให้ลูกหนี้ต้อง
เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมมากขึ้นโดยไม่มีเหตุอันสมควร
ส่งผลให้กองทรัพย์สินของลูกหนี้มีจำนวนน้อยลงอันเป็นเหตุให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้
จำนวนน้อยลงด้วย ซึ่งเป็นการขัดต่อหลักการฟ้องคดีล้มละลายที่ว่า การฟ้องคดี
ล้มละลายเป็นการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย รวมถึงเจ้าหนี้อาจตัดสินใจ
ไม่ฟ้องคดีล้มละลายเพราะต้องการแสวงประโยชน์จากดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้มีสิทธิ
เรียกร้องได้ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถหลุดพ้นจากจำนวนหนี้ดังกล่าวได้เลย

เมื่อพิจารณาจากปัญหาดังกล่าวแล้วพบว่ากฎหมายล้มละลายของ สหราชอาณาจักร (Insolvency Act 1986) ได้กำหนดให้ลูกหนี้สามารถเสนอแผน การชำระหนี้ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือแต่บางส่วนให้แก่เจ้าหนี้ได้ โดยหากเจ้าหนี้ที่มีจำนวน หนี้รวมร้อยละ 75 ได้ตกลงยอมรับแผนการชำระหนี้ แผนการชำระหนี้ดังกล่าวจะมี ผลผูกพันเจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้โดยไม่คำนึงว่าเจ้าหนี้รายนั้นได้ยอมรับแผน การชำระหนี้ดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งการชำระหนี้โดยวิธีการนี้ ลูกหนี้ยังสามารถจัดการ ทรัพย์สินของตนเองต่อไปได้ [21] ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะคล้ายกับการประนอมหนี้ ในคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทย หากแต่ การที่ลูกหนี้จะขอประนอมหนี้ในคดีล้มละลายไม่ว่าจะเป็นการประนอมหนี้ก่อน ล้มละลาย [22] หรือการประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายนั่น [23] ลูกหนี้ต้อง เข้าสู่กระบวนการล้มละลายและศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดก่อนลูกหนี้จึงจะ มีสิทธิดำเนินการขอประนอมหนี้ต่อเจ้าหนี้ทั้งหลายในคดีล้มละลายการที่กฎหมาย ล้มละลายไทยกำหนดให้สิทธิเจ้าหนี้ในการฟ้องล้มละลายแต่เพียงฝ่ายเดียวแต่หาก เจ้าหนี้ไม่ใช้สิทธิฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายแล้ว ลูกหนี้ก็จะไม่มีโอกาสเสนอคำขอ ประนอมหนี้ในลักษณะดังกล่าวได้เลย ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ในอนาคตตามที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ประเทศไทยอาจพิจารณาบัญญัติกฎหมาย เพิ่มเติมโดยเปิดโอกาสให้ลูกหนี้สามารถร้องขอให้ตนตกเป็นบุคคลล้มละลายได้ เพื่อให้ลูกหนี้ได้เข้าไปใช้กระบวนการประนอมหนี้

ประการที่สอง พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 กำหนดหลักเกณฑ์ การฟ้องคดีล้มละลายโดยตั้งเงื่อนไขให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือ ลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนรวมกัน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ซึ่งจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันต้องถือว่า ยอดหนี้จำนวนที่พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 กำหนดไว้นั้นเป็นจำนวนหนี้ ที่สูงมาก อันจะส่งผลให้ประชาชนโดยทั่วไปแม้จะตกเป็นบุคคลผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว จนไม่สามารถบริหารจัดการหนี้สินของตนเองได้ก็ไม่อาจเข้าสู่กระบวนการของ คดีล้มละลายได้หากมีจำนวนหนี้ไม่ถึงหนึ่งล้านบาทสำหรับลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา หรือสองล้านบาทสำหรับลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลอันส่งผลให้บุคคลเหล่านี้นั้นต้องแบกรับ

ภาระหนี้สินที่ตนไม่สามารถชำระได้เป็นเวลานาน ซึ่งคงไม่เป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศและทำให้ผู้ที่มหนี้สินล้นพ้นตัวจะถูกพิพากษาให้ล้มละลายได้ในอนาคต

เมื่อพิจารณาจากปัญหาดังกล่าวแล้วพบว่ากฎหมายล้มละลายของสหราชอาณาจักร (Insolvency Act 1986) ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับคำสั่งบรรเทาหนี้[24] (Debt Relief Orders (DROs) เพื่อใช้สำหรับการจัดการหนี้สินของบุคคลที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ซึ่งหากลูกหนี้ได้รับคำสั่งบรรเทาหนี้ลูกหนี้ก็จะได้รับการปลดหนี้[25] ทั้งนี้ตามกฎหมายของสหราชอาณาจักรการขอบรรเทาหนี้จะกระทำได้อาจต้องปรากฏเงื่อนไขดังต่อไปนี้[26]

- 1) ลูกหนี้ต้องไม่สามารถชำระหนี้ได้
- 2) ลูกหนี้เป็นหนี้ที่ไม่มีประกันและเป็นหนี้ไม่เกิน 20,000 ปอนด์หรือประมาณ 600,000 บาท
- 3) ลูกหนี้มีสินทรัพย์ไม่เกิน 1,000 ปอนด์ หรือประมาณ 30,000 บาท
- 4) คงเหลือจำนวนเงินที่สามารถชำระให้เจ้าหนี้ได้หลังหักค่าใช้จ่ายที่จำเป็นแล้วไม่เกินเดือนละ 50 ปอนด์หรือประมาณ 1,500 บาท
- 5) ลูกหนี้ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศอังกฤษหรือเวลส์ในขณะที่มีการยื่นคำร้องขอหรือเคยมีภูมิลำเนาหรือประกอบธุรกิจประเทศอังกฤษหรือเวลส์ภายใน 3 ปีก่อนมีการยื่นคำร้องขอ

6) ต้องไม่เคยยื่นคำร้องขอบรรเทาหนี้ภายในกำหนด 6 ปีก่อนวันยื่นคำร้องขอ

7) ลูกหนี้ต้องไม่ได้อยู่ระหว่างการดำเนินคดีล้มละลายในลักษณะอื่น

ในกรณีของการปลดหนี้ตามกฎหมายไทยสามารถจะกระทำได้แต่โดยความยินยอมของเจ้าหนี้เป็นหลัก[27]ซึ่งหากลูกหนี้มีเจ้าหนี้หลายรายการปลดหนี้มันจะมีได้แต่โดยความยินยอมของเจ้าหนี้เป็นรายๆไป ซึ่งในทางปฏิบัติแทบจะไม่ปรากฏว่าเจ้าหนี้เต็มใจปลดหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่ลูกหนี้โดยปราศจากผลประโยชน์ตอบแทน ซึ่งหากปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขแล้วก็อาจส่งผลให้ประชาชนโดยทั่วไปต้องรับภาระหนี้ในจำนวนที่ไม่สูงนักเป็นระยะเวลานานจนไม่สามารถ

เริ่มต้นใช้ชีวิตใหม่ได้ซึ่งอาจเป็นผลร้ายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นประเทศไทยอาจพิจารณาบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมในส่วนของการคำสั่งบรรเทาหนี้เช่นเดียวกับกฎหมายล้มละลายของสหราชอาณาจักร(Debt Relief Orders (DROs) เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนอีกทางหนึ่ง

บทสรุปและการอภิปรายผล

มาตรการของรัฐในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 (COVID19) ตามที่ได้ออกตามความในพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้แม้รัฐจะมีความพยายามใช้มาตรการทางการเงินและการคลังเข้าพยุงเศรษฐกิจแล้วก็ตาม พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ซึ่งถือเป็นกฎหมายที่ใช้ในการจัดการหนี้สินของบุคคลผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวและเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ แต่เนื่องจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการเข้าสู่กระบวนการในพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 เป็นเงื่อนไขที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อให้ในการบริหารจัดการในสภาวะเศรษฐกิจยามปกติ ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการหนี้ที่อาจเกิดขึ้นของประชาชนภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID 19) ในการนี้ผู้เขียนเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายล้มละลายในสองประเด็นดังนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ของประชาชนโดยทั่วไปอันจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปยังทิศทางที่ดีขึ้น

1. เปิดโอกาสให้ลูกหนี้สามารถร้องขอให้ตนตกเป็นบุคคลล้มละลายได้เอง
2. เพิ่มมาตรการบรรเทาหนี้ลูกหนี้ เช่นเดียวกับกฎหมายล้มละลายของสหราชอาณาจักร

เอกสารอ้างอิง

- [1] Bank of Thailand newsletter. **Coronavirus disease (COVID-19) questions and answers**. retrieved from <https://www.who.int/thailand/emergencies/novel-coronavirus-2019/q-a-on-covid-19>. (Data search date: 2020,June22).
- [2] Bank of Thailand. newsletter. **COVID-19 CORONAVIRUS PANDEMIC**. retrieved from <https://www.worldometers.info/coronavirus>.(Data search date :2020,March 15).
- [3] Bank of Thailand newsletter. **COVID-19 (EOC-DDC Thailand)**. retrieved from <https://ddcportal.ddc.moph.go.th/portal/apps/opsdashboard/index.html#/20f3466e075e45e5946aa87c96e8ad65>.(Data search date: 2020,March 15).
- [4] Bank of Thailand newsletter. **In Focus: Unplugging lessons from around the world to handle ‘Covid-19’**. retrieved from <https://www.infoquest.co.th/2020/11052>.(Data search date: 2020,March 20).
- [5] Prachachat Business. **Xi Jinping banned tour of China, traveling overseas, extracting the virus “Wuhan”, the world tourism shocked**. retrieved from <https://www.prachachat.net/tourism/news-414322>. (Data search date: 2020,March 20).
- [6] Ministry of Tourism and Sports. **Statistics of foreign tourists visiting Thailand in 2020 (preliminary accumulated amount) (International Tourist Arrivals to Thailand 2020) (Jan-Feb)**. retrieved from https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=599.(Data search date: 2020,June 22).
- [7] Bank of Thailand. **Monthly news and economic and financial reports**. retrieved from <https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/EconomicConditions/PressRelease/Pages/default.aspx>. (Data search date: 2020,March 25).

- [8] Bank of Thailand. **Monetary Policy Committee's meeting results (special appointment)**. Retrieved from <https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2020//Pages/n1463.aspx>. (Data search date: 2020, March 27).
- [9] Duangden Naksiharach. **The Consequence of Bankruptcy and Reorganization Law in The Capitalist economy**. Research and Development Journal, Loei Rajabhat University (LRUJ).
- [10] Section 6 Bankruptcy Act B.E. 2483.
- [11] Aeun Khunkaew. (2018). **Bankruptcy Law. 15th edition**. Bangkok: Krung Siam Publishing.
- [12] Section 9 Bankruptcy Act B.E. 2483.
- [13] Krisda Apinawatawornkul. (2019). **Bankruptcy Law. 2nd edition**. Bangkok: Winyuchon Publishing.
- [14] Section 8 Bankruptcy Act B.E. 2483.
- [15] Wicha mahakhun. (2008). **Bankruptcy and Rehabilitation of Debtors. 12th edition**. Bangkok: Nitibanakarn.
- [16] Montha Praphannetiwt. (2005). **Bankruptcy Law. 1st edition**. Bangkok: Ramkhamhaeng University.
- [17] Preecha Panichwong. (1975). **Bankruptcy Law Handbook**. Bangkok: Nitibanakarn.
- [18] Section 10 Bankruptcy Act B.E. 2483.
- [19] Section 733 Civil and Commercial Code.
- [20] Arnon Sriboonroj. (2020). **Law on Secured Transaction Suretyship Mortgage and Pledge. 7th Edition**. Bangkok: Winyuchon Publishing.
- [21] Section 253, 257, 258, Insolvency Act 1986.
- [22] Section 45 Bankruptcy Act B.E. 2483.

[23] Section63 Bankruptcy Act B.E. 2483.

[24] Section251A Insolvency Act 1986.

[25] Section251I Insolvency Act 1986.

[26] Chapter 4 Tribunals, Court and Enforcement Act 2007.

[27] Section340 Civil and Commercial Code.

